

УДК 7.046.1:7.03

DOI <https://doi.org/10.32782/uad.2026.2.31>

Мунтян Стелла Дмитрівна,

викладач кафедри образотворчого мистецтва

ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет

імені К. Д. Ушинського»

ORCID ID: 0009-0009-2699-2574

Muntyanss699@pdpu.edu.ua

Грудка Анастасія Олександрівна,

здобувачка вищої освіти

ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет

імені К. Д. Ушинського»

nastyia0401q@gmail.com

МІФОЛОГІЧНИЙ ОБРАЗ ДРАКОНА В СХІДНОМУ ТА ЗАХІДНОМУ ОБРАЗОТВОРЧОМУ МИСТЕЦТВІ: ОСОБЛИВОСТІ ЗМІСТУ І ФОРМИ

Мета дослідження – виявлення та аналіз семантичних та формальних особливостей міфологічного образу дракона у східному та західному образотворчому мистецтві. Використано методи: історико-культурний метод; порівняльний метод; метод мистецтвознавчого аналізу. У результатах дослідження з'ясовано, що образ дракона є одним із найстійкіших міфологічних символів світової культури, який у різних традиціях набув відмінного семантичного й художнього втілення. Встановлено, що у східному образотворчому мистецтві дракон переважно пов'язується з мудрістю, силою, гармонією, природними стихіями та космічним порядком, тоді як у західному мистецтві він здебільшого постає як уособлення хаосу, небезпеки, зла й випробування. Порівняльний аналіз засвідчив, що ці смислові відмінності безпосередньо вплинули на формальні характеристики образу: у східній традиції переважають пластичність, ритмічність, декоративність і зв'язок із природним середовищем, у західній – драматизм, конфліктність композиції та підкреслена тілесність образу. Доведено, що в сучасній візуальній культурі образ дракона не втрачає актуальності, а зберігає здатність до нових художніх трансформацій у мистецтві, графіці та дизайні. Наукова новизна: здійснено цілісний порівняльний аналіз семантичних і формальних особливостей образу дракона у східному та західному образотворчому мистецтві, а також узагальнено його символічні й художні відмінності в міжкультурному вимірі. Практичне значення: результати дослідження можуть бути використані у викладанні історії мистецтва, культурології, мистецтвознавства, а також під час аналізу міфологічної символіки у візуальному мистецтві, графіці та дизайні. Перспективи подальших розвідок вбачаються у поглибленому вивченні образу дракона в окремих національних художніх традиціях, у дослідженні його трансформацій в сучасному дизайні, ілюстрації, кіно та цифровій візуальній культурі, а також у ширшому аналізі інших міфологічних образів у порівняльному мистецтвознавчому аспекті.

Ключові слова: образ дракона, міфологічний образ, образотворче мистецтво, східне мистецтво, західне мистецтво, символіка дракона, семантика образу, візуальна культура.

Muntian Stella, Hrudka Anastasiia. THE MYTHOLOGICAL IMAGE OF THE DRAGON IN EASTERN AND WESTERN VISUAL ART: FEATURES OF CONTENT AND FORM

The purpose of the study is to identify and analyze the semantic and formal features of the mythological image of the dragon in Eastern and Western visual art. The following methods were employed: the historical-cultural method, the comparative method, and the method of art historical analysis. The findings of the study demonstrate that the image of the dragon is one of the most enduring mythological symbols in world culture, acquiring distinct semantic and artistic interpretations in different traditions. It has been established that in Eastern visual art the dragon is predominantly associated with wisdom, strength, harmony, natural elements, and cosmic order, whereas in Western art it is most often represented as an embodiment of chaos, danger, evil, and trial. The comparative analysis showed that these semantic differences directly influenced the formal characteristics of the image: in the Eastern tradition, plasticity, rhythm, decorativeness, and a close connection with the natural environment prevail, while in the Western tradition, dramatic intensity, compositional conflict, and an accentuated corporeality of the

image are more characteristic. It has been proven that in contemporary visual culture the image of the dragon has not lost its relevance; rather, it retains its capacity for new artistic transformations in art, graphics, and design. The scientific novelty of the study lies in the comprehensive comparative analysis of the semantic and formal features of the dragon image in Eastern and Western visual art, as well as in the generalization of its symbolic and artistic differences in an intercultural dimension. The practical significance of the study is that its findings may be used in the teaching of art history, cultural studies, and art studies, as well as in the analysis of mythological symbolism in visual art, graphics, and design. Prospects for further research are seen in a more in-depth study of the dragon image in particular national artistic traditions, in the investigation of its transformation in contemporary design, illustration, cinema, and digital visual culture, as well as in a broader analysis of other mythological images from a comparative art historical perspective.

Key words: dragon image, mythological image, visual art, Eastern art, Western art, dragon symbolism, image semantics, visual culture.

Актуальність дослідження. Міфологічні образи є важливою складовою духовної культури людства, оскільки відображають світогляд, цінності та уявлення народів про порядок світу. Одним із найвиразніших і найпоширеніших таких образів є дракон, який посідає помітне місце в міфології та образотворчому мистецтві різних культур. Актуальність осмислення образу дракона зумовлена його вагомим символічним значенням у художній культурі Сходу та Заходу. У східній традиції він переважно уособлює силу, мудрість, гармонію та природні стихії, тоді як у західній – часто пов'язується з хаосом, небезпекою і злом. Такі відмінності вплинули на художні образи, сюжети та композиційні рішення в мистецтві різних епох. Образ дракона важливий не тільки як міфологічний персонаж, але і як художній символ, що зберігає культурні смисли, передає їх у часі та відображає своєрідність різних цивілізацій.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У науковій літературі образ дракона розглядається як міфологічний, символічний і культурно-архетипний феномен. Я. Таран (2007) аналізує образ дракона в міфологічному просторі східних слов'ян, простежує його трансформацію в прикладному мистецтві, храмовому рельєфі та іконографії XII–XIV ст., а також наголошує на складності генези цього образу й поєднанні в ньому різномірних зооморфних ознак [7, с. 66–73]. М. Даниленко (2021) звертається до китайської традиції та підкреслює особливе місце дракона в міфології Китаю, де він постає як тотемний, сакралізований і культурно значущий образ [4, с. 105–107].

Такі праці дають підстави розглядати дракона не тільки як персонажа міфу, а як стійкий культурний знак, пов'язаний із космологічними уявленнями, владою, сакральністю та колективною символічною пам'яттю.

У ширшому культурологічному контексті І. Балтазюк (2020) розглядає архетипи як чинник збереження національної ідентичності [1, с. 125–127], що дає методологічну основу для осмислення дракона як архетипного образу, здатного зберігати сталі смисли в різних історичних і художніх контекстах. П. Герчанівська (2021) аналізує етнічну та національну ідентичності крізь призму культурного коду [3, с. 3–8], створюючи теоретичне підґрунтя для тлумачення міфологічних образів як носіїв колективних уявлень і цінностей. У цьому ж напрямі О. Слітюк, А. Лунько, В. Складенко та С. Лаврусенко (2025) досліджують адаптацію міфологічних образів українського фольклору в мистецтві та дизайні й показують, що міфологічна символіка зберігає продуктивність у нових художніх формах [6, с. 398–405]. Ці праці важливі для розуміння того, як міфологічний образ функціонує в культурі та візуальному мистецтві поза межами суто фольклорного середовища.

Для осмислення східного художнього контексту певне значення мають і праці, присвячені китайській символіці та традиційному мистецтву. Ян Сісі (2018) досліджує міфопетичну символіку в хореографічній культурі Китаю [9, с. 52–60], а Чжан Гомінь (2019) аналізує традиції народного танцю в Китайській Народній Республіці [8, с. 82–86]. Ці праці дають змогу точніше зрозуміти роль символу, міфу та національної художньої традиції

в китайській культурі, що є важливим тлом для інтерпретації східного образу дракона.

Окремо слід врахувати праці, що стосуються візуального функціонування образу в сучасній культурі. Ж. Денисюк (2022) розглядає візуальну комунікацію як феномен масової культури й підкреслює, що візуальний образ є носієм смислів, цінностей і культурних кодів [5, с. 9–14]. Це положення важливе для розуміння того, чому міфологічний образ дракона зберігає актуальність у сучасному мистецтві, графіці, дизайні та масовій візуальній культурі.

Водночас аналіз опрацьованих джерел показує, що наявні праці переважно зосереджені або на окремих національних традиціях, або на загальних питаннях архетипіки, міфологічної символіки, культурного коду та візуальної репрезентації. Безпосередній порівняльний мистецтвознавчий аналіз семантичних і формальних особливостей образу дракона в східному та західному образотворчому мистецтві розкритий недостатньо. Саме ця обставина зумовлює доцільність запропонованого дослідження.

Матеріали та методи. *Мета дослідження* – виявлення та аналіз семантичних та формальних особливостей міфологічного образу дракона у східному та західному образотворчому мистецтві. *Цілями дослідження* визначено: 1) проаналізувати походження та символічне значення образу дракона в міфологічних уявленнях різних народів; 2) дослідити особливості інтерпретації цього образу в художніх традиціях країн Сходу; 3) розглянути специфіку інтерпретації дракона в західному образотворчому мистецтві; 4) провести порівняльний аналіз семантичних та формальних характеристик образу дракона у східних та західних художніх традиціях. *Методи дослідження*: *історико-культурний метод*, який дозволяє простежити формування та розвиток образу дракона в різних культурних традиціях; *порівняльний метод*, спрямований на виявлення спільних та відмінних рис у інтерпретації цього образу в мистецтві Сходу та Заходу; *метод мистецтвознавчого аналізу*, який дає змогу вивчати особливості

художньої форми, стилістики та композиції зображень дракона. *Методологічною базою дослідження є системний підхід*, який дозволяє розглядати цей образ як складне культурно-художнє явище.

Результати дослідження. Образ дракона належить до найдавніших міфологічних символів, що сформувалися на ранніх етапах розвитку людської культури. У різних традиціях він постає як складна фантастична істота, яка поєднує ознаки кількох тварин і втілює уявлення людини про природні стихії, надприродну силу та межу між впорядкованим і хаотичним началом. Я. Таран (2007) аналізує трансформацію образу дракона в міфологічному просторі східних слов'ян і наголошує на його складній генезі та поєднанні різнорідних зооморфних рис [7, с. 66–73]. У ширшому культурологічному контексті І. Балтазюк (2020) розглядає архетипні образи як носії стійких колективних смислів [1, с. 125–127], що дає підстави трактувати дракона не тільки як персонажа міфу, але й як культурний знак, здатний зберігати символічне значення в різних історичних і художніх системах.

У міфах багатьох народів дракон часто виступає охоронцем сакральних цінностей – води, скарбів, знань або космічного порядку. Водночас він може уособлювати небезпечні й не приборкані сили природи. Саме ця подвійність зумовила багатозначність його подальших художніх інтерпретацій. М. Даниленко (2021) підкреслює, що в китайській міфології дракон посідає особливе місце і постає як тотемний, сакралізований та культурно значущий образ [4, с. 105–107]. Тому символічне навантаження образу дракона залежить передусім від культурного середовища, у якому він формується.

У культурах Східної Азії дракон має переважно позитивне значення. Він асоціюється з мудрістю, силою, гармонією, благополуччям, водною стихією та життєдайними природними процесами. М. Даниленко (2021) зазначає, що в китайській традиції дракон пов'язаний із уявленнями про першопредка, національного мудреця, головний тотем і символ особливої сакральної сили

[4, с. 105–107]. Х. Кім (2016) показує, що в мистецтві Китаю, Японії та Кореї мотив дракона набув широкого поширення завдяки своїм релігійним і культурним асоціаціям та став одним із важливих образів як у живописі, так і в декоративному мистецтві [10].

Символічне значення дракона у східній традиції пов'язане з уявленнями про космічний порядок, рівновагу сил і взаємодію людини з природою. Х. Кім (2016) зазначає, що в східноазійській художній культурі мотив дракона функціонує в системі установлених іконографічних значень, пов'язаних, зокрема, з даоською та буддиською традиціями [10]. У цьому контексті дракон постає не лише як могутня істота, а і як символ енергії, що поєднує небесний і земний світи. Для осмислення китайського художнього контексту певне значення мають і праці, присвячені національній символіці та традиційному мистецтву. Ян Сісі (2018) досліджує міфопоетичну символіку в китайській культурі [9, с. 52–60], а Чжан Гомін (2019) аналізує традиції народного танцю в Китайській Народній Республіці [8, с. 82–86]. Хоч ці праці не присвячені безпосередньо образу дракона, вони допомагають точніше зрозуміти роль символу, міфу та художньої традиції у формуванні образної системи культури.

Художнє втілення образу дракона у східному мистецтві має виразні стилістичні особливості. Для нього характерні гнучка й ритмічна лінія, витягнута пластична форма, декоративна деталізація та відчуття безперервного руху. У композиції дракон часто органічно поєднується з хмарами, водою, гірським ландшафтом або хвилями, що посилює його зв'язок із природними стихіями. Х. Кім (2016) показує, що образ дракона був поширеним у монохромному живописі тушшю, а також у декоративно-ужитковому мистецтві Китаю, Японії та Кореї [10]. Це дає підстави розглядати його не тільки як символічний, але і як формотворчий образ східної художньої традиції. У цьому сенсі міфологічний образ дракона став важливим чинником розвитку візуальної мови східного мистецтва.

Отже, у культурах Східної Азії дракон є складним і багатозначним образом, у якому поєднуються міфологічні, релігійні, культурні та естетичні смисли. Він уособлює не руйнівний хаос, а силу, мудрість, гармонію та космічний порядок, що безпосередньо вплинуло і на його художнє втілення. Саме тому в східному образотворчому мистецтві дракон постає як величний, динамічний і символічно насичений образ, тісно пов'язаний із природою, владою та духовною енергією.

У західноєвропейській культурі образ дракона набув іншого символічного значення, ніж у мистецтві Сходу. Його формування пов'язане з поєднанням античних міфологічних уявлень, народно-легендарної традиції та християнської релігійної символіки. У середньовічному європейському мистецтві фантастичні істоти посідали помітне місце в системі морально-алегоричних образів. Музей Дж. Пола Гетті (The J. Paul Getty Museum) (2007) показує, що середньовічні уявлення про звірів охоплювали як реальних, так і фантастичних істот, а апокаліптичні сцени наділяли дракона виразними ознаками сили, що загрожує світові та вірним [11]. Тому в західній традиції дракон поступово закріплюється як образ небезпеки, хаосу та ворожого людині начала.

У західному мистецтві дракон переважно має негативну символіку. Його зображують як чудовисько, пов'язане з темними, дикими або прикордонними просторами, а також з випробуванням, яке герой має подолати. Такий образ поєднує уявлення про страхітливую природну силу, моральну загрозу та перешкоду на шляху до перемоги. Саме тому одним із найпоширеніших мотивів західноєвропейського мистецтва став сюжет боротьби героя або святого з драконом. Музей Дж. Пола Гетті (The J. Paul Getty Museum) (2007) акцентує, що в середньовічній образності чудовиська часто виконували не тільки декоративну, але й повчальну функцію, візуалізуючи уявлення про зло, спокусу та кінець часів [11].

Особливого поширення в європейському мистецтві набув сюжет святого Юрія, який уражає дракона. Л. Тіллері (2021) у розгляді скульптурної групи Святий Георгій і дракон

(Saint George and the Dragon) у стокгольмській Сторкіркан (Storkyrkan) підкреслює, що цей образ поєднував релігійну, меморіальну й політичну функції [13]. Дослідниця показує, що вибір саме цього сюжету слугував алегорією перемоги над загрозою, а протистояння святого й дракона набувало значення боротьби добра зі злом, захисту міста й утвердження влади [13]. Саме тому зображення святого Юрія на коні, який списом вражає чудовисько, стало одним із найупізнаваніших іконографічних мотивів західноєвропейського мистецтва.

У художньому плані західноєвропейський образ дракона тяжіє до драматизму, контрасту та конфліктної композиції. Якщо у східному мистецтві дракон часто органічно зливається з природним середовищем, то в західній традиції він зазвичай постає як антагоніст, протиставлений героєві. Л. Тіллері (2021) зазначає, що у стокгольмській скульптурній групі драматизм посилюється не тільки самим сюжетом, а й матеріальним вирішенням образу: реалістичні деталі, багатоматеріальність і підкреслена тілесність чудовиська створюють напружений ефект безпосередньої боротьби [13]. Це дає підстави стверджувати, що в західноєвропейському мистецтві дракон виступає не стільки носієм космічної гармонії, скільки образом загрози, яку потрібно перемогти.

Отже, образ дракона в західноєвропейському мистецтві сформувався під впливом міфологічних, християнських та культурно-історичних уявлень. Його символіка здебільшого пов'язана з уособленням зла, небезпеки, хаосу й випробування. Саме це зумовило поширення композицій, побудованих на конфлікті героя і чудовиська, а також закріпило за образом дракона виразну драматичну функцію в західній художній традиції.

Порівняльний аналіз східних і західних традицій образу дракона дає змогу виявити суттєві відмінності в його символічному тлумаченні. У східноазійській культурі дракон переважно має позитивне значення й асоціюється з космічною гармонією, природною силою, мудрістю та життєдайною енергією. М. Даниленко (2021) підкреслює, що в китайській міфології дракон

постає як тотемний і сакралізований образ [4, с. 105-107]. Х. Кім (2016) також наголошує на вагомій ролі мотивів тигра і дракона в художній культурі Китаю, Японії та Кореї, де вони пов'язані з релігійними уявленнями та високим культурним статусом [10]. На противагу цьому, у західноєвропейській традиції образ дракона значною мірою набуває негативного символічного значення. Матеріали музею Дж. Пола Гетті (The J. Paul Getty Museum) показують, що в середньовічній образності дракон входив до системи фантастичних істот, які уособлювали небезпеку, моральну загрозу та апокаліптичні сили [11]. Отже, у західній культурі дракон найчастіше постає як символ хаосу, гріха або ворожого людині начала, яке має бути переможене.

Відмінності в символічному значенні дракона безпосередньо вплинули й на особливості його художнього втілення. У східному мистецтві образ дракона характеризується гнучкою лінією, плавністю форми та ритмічністю композиції. Його тіло зазвичай має видовжену хвилясту форму, а сам образ органічно поєднується з водою, хмарами або гірським простором. Х. Кім (2016) показує, що в живописі та декоративному мистецтві Східної Азії дракон функціонує не лише як символічний, а й як формотворчий образ [10]. Натомість у західному мистецтві дракон частіше постає як масивна, анатомічно акцентована істота з крилами, кігтями й потужними щелепами. Л. Тіллері (2021), аналізуючи скульптурну групу Святий Георгій і дракон (Saint George and the Dragon) у Стокгольмі, підкреслює, що драматизм західного образу посилюється конфліктною композицією, у якій чудовисько протиставлене героєві [13]. Це дає підстави стверджувати, що східна традиція схиляється до гармонійної інтеграції образу дракона в природно-космічний порядок, тоді як західна – до його конфліктного й антагоністичного трактування.

Формування цих відмінностей зумовлене ширшими культурними й світоглядними чинниками. У країнах Східної Азії важливу роль відігравали уявлення про єдність людини й природи, рівновагу сил і космічний порядок, тому дракон сприймався як

образ, пов'язаний із гармонією та життєвою енергією. У західному середньовічному світі під впливом християнської традиції дракон поступово закріпився як образ гріха, зла і руйнівної сили. Саме тому в європейському мистецтві широкого поширення набули сюжети боротьби героя або святого з драконом, насамперед іконографія святого Юрія. Л. Тіллері показує, що цей сюжет поєднував релігійне, політичне й меморіальне значення, а тому мав не лише декоративну, а й ідейну функцію [12]. Отже, хоча в обох традиціях дракон пов'язаний із надприродною могутністю, його змістове навантаження та художнє втілення формувалися в різних системах цінностей і образного мислення

У сучасному мистецтві міфологічні образи зберігають актуальність і стають джерелом нових творчих інтерпретацій. Образ дракона в цьому контексті виступає як гнучкий візуальний символ, здатний поєднувати архаїчну семантику з сучасною художньою мовою. Ж. Денисюк (2022) розглядає візуальну комунікацію як універсальний культурний код масової культури [5, с. 9-14], що дає підстави тлумачити сучасні візуальні інтерпретації дракона як носіїв не лише декоративної, а й смислотворчої функції. Ю. Вишницька (2016) досліджує міфологічні сценарії в сучасному художньому дискурсі [2] і тим самим підтверджує, що міфологічні образи не зникають, а переосмислюються відповідно до нових культурних контекстів. У цьому плані образ дракона зберігає свою продуктивність як символ сили, трансформації, загрози або внутрішньої енергії

У сучасній графіці, ілюстрації та дизайні міфологічний образ дракона часто зазнає стилізації, узагальнення й композиційного переосмислення. О. Слітюк, А. Луцько, В. Склярєнко та С. Лаврусенко (2025) показують, що міфологічні образи зберігають адаптивність у новому графічному середовищі та можуть ефективно функціонувати в мистецтві й дизайні [6, с. 398-405]. Це дозволяє розглядати сучасне використання образу дракона як одну з форм культурного синтезу, у якій поєднуються традиційні міфологічні моделі та нові візуальні засоби. У багатьох сучасних інтерпретаціях можна умовно простежити

зближення східної пластичності, декоративності та орнаментальності із західною драматичною композицією та акцентом на тілесності образу. Це вже є узагальнювальним висновком, що впливає з попереднього порівняння історичних традицій і сучасних підходів до візуальної стилізації.

Отже, у сучасному мистецтві образ дракона виступає не тільки як залишок міфологічної традиції, але й як універсальний художній символ, відкритий до нових змістових і формальних трансформацій. Його актуальність зумовлена здатністю поєднувати архаїчні смисли з потребами сучасної візуальної культури, а також функціонувати на перетині мистецтва, дизайну й масової комунікації.

Висновки. У статті встановлено, що образ дракона є стійким міфологічним символом, який у східній і західній традиціях набув різного змістового та художнього втілення. У мистецтві Сходу він пов'язується з мудрістю, силою, гармонією й природними стихіями, а в західному – переважно уособлює хаос, небезпеку та зло. З'ясовано, що ці відмінності визначили і формальні риси образу: східній традиції властиві пластичність і декоративність, західній – драматизм і конфліктність. Доведено, що образ дракона зберігає актуальність і в сучасній візуальній культурі. **Наукова новизна** полягає в тому, що в статті здійснено цілісний порівняльний аналіз семантичних і формальних особливостей образу дракона у східному та західному образотворчому мистецтві, а також узагальнено його символічні й художні відмінності в міжкультурному вимірі. **Практичне значення** полягає в тому, що результати дослідження можуть бути використані у викладанні історії мистецтва, культурології, мистецтвознавства, а також під час аналізу міфологічної символіки у візуальному мистецтві, графіці та дизайні. **Перспективи подальших розвідок** вбачаються у поглибленому вивченні образу дракона в окремих національних художніх традиціях, у дослідженні його трансформації в сучасному дизайні, ілюстрації, кіно та цифровій візуальній культурі, а також у ширшому аналізі інших міфологічних образів у порівняльному мистецтвознавчому аспекті.

Література:

1. Балтазюк І. В. Роль архетипів у збереженні національної ідентичності. *Theoretical and empirical scientific research: concept and trends*. 2020. № 4. С. 125–127. DOI: <https://doi.org/10.36074/24.07.2020.v4.37>
2. Вишницька Ю. М. Міфологічні сценарії в сучасному художньому та публіцистичному дискурсах : монографія. Київ : Київський ун-т ім. Б. Грінченка, 2016. 614 с. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/17104/1/Iu_Vyshnytska_Mon_2016_IF.pdf (дата звернення: 29.03.2026).
3. Герчанівська П. Е. Етнічна та національна ідентичності: вектори розвитку. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв*. 2021. № 4. С. 3–8. DOI: <https://doi.org/10.32461/2226-3209.4.2021.250226>
4. Даниленко М. В. Дракон у китайській міфології. Сходознавство. *Актуальність та перспективи* : тези доп. II Міжнар. наук.-метод. конф., Харків, 19 берез. 2021 р. Харків : ХНПУ, 2021. С. 105–107. URL: <http://dspace.hnpu.edu.ua/handle/123456789/5237> (дата звернення: 29.03.2026).
5. Денисюк Ж. З. Візуальна комунікація як феномен масової культури. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв : наук. журнал*. 2022. № 2. С. 9–14. URL: <http://elib.nakkkim.edu.ua/handle/123456789/4302> (дата звернення: 29.03.2026).
6. Слітюк О. О., Лунько А. Д., Скляренко В. О., Лаврусенко С. П. Адаптація міфологічних образів українського фольклору в композиції творів мистецтва та дизайну в контексті історичного розвитку. *Теорія та практика дизайну. Серія: Культура і мистецтво*. 2025. Вип. 2(36). С. 398–405. DOI: <https://doi.org/10.32782/2415-8151.2025.36.39>
7. Таран Я. В. Образ дракона в міфологічному просторі східних слов'ян. *Магістеріум. Культурологія*. 2007. Вип. 26. С. 66–73. URL: <https://ekmair.ukma.edu.ua/handle/123456789/14294> (дата звернення: 29.03.2026).
8. Чжан Гомінь. Традиції народного танцю в Китайській Народній Республіці. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2019. № 67. С. 82–86. DOI: <https://doi.org/10.32840/1992-5786.2019.67-1.17>
9. Ян Сісі Міфопоетична символіка лотоса в хореографічній культурі Китаю. *Танцювальні студії*. 2018. № 2. С. 52–60. DOI: <https://doi.org/10.31866/2616-7646.2.2018.154388>
10. East Asian Cultural Exchange in Tiger and Dragon Paintings. URL: <https://www.metmuseum.org/essays/east-asian-cultural-exchange-in-tiger-and-dragon-paintings> (дата звернення: 29.03.2026).
11. Medieval Beasts. The J. Paul Getty Museum. URL: https://www.getty.edu/art/exhibitions/medieval_beasts/ (дата звернення: 29.03.2026).
12. Tillery Laura. Late medieval multimedia and devotion. Smarthistory. URL: <https://smarthistory.org/reframing-art-history/late-medieval-multimedia-devotion/> (дата звернення: 29.03.2026).
13. Tillery Laura. Saint George and the Dragon, Storkyrkan Stockholm. Smarthistory. URL: <https://smarthistory.org/st-george-dragon-storkyrkan-stockholm/> (дата звернення: 29.03.2026).

References:

1. Baltaziuk, I. V. (2020). Rol arkhetyviv u zberezheni natsionalnoi identychnosti [The role of archetypes in preserving national identity]. *Theoretical and empirical scientific research: concept and trends*, 4, 125–127. <https://doi.org/10.36074/24.07.2020.v4.37> [in Ukrainian]
2. Vyshnytska, Yu. M. (2016). Mifolohichni stsenarii v suchasnomu khudozhnomu ta publitsystychnomu dyskursakh [Mythological scenarios in modern artistic and publicistic discourses]. Kyiv: Kyivskiy universytet imeni Borysa Hrinchenka. https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/17104/1/Iu_Vyshnytska_Mon_2016_IF.pdf [in Ukrainian]
3. Herchanivska, P. E. (2021). Etnichna ta natsionalna identychnosti: vektory rozvytku [Ethnic and national identities: vectors of development]. *Visnyk Natsionalnoi akademii kerivnykh kadriv kultury i mystetstv*, 4, 3–8. <https://doi.org/10.32461/2226-3209.4.2021.250226> [in Ukrainian]
4. Danylenko, M. V. (2021). Drakon u kytayskii mifolohii [Dragon in Chinese mythology]. In *Skhodoznnavstvo. Aktualnist ta perspektyvy: tezy dop. II Mizhnar. nauk.-metod. konf.*, Kharkiv, 19 berez. 2021 r. (pp. 105–107). Kharkiv: KhNPU. <http://dspace.hnpu.edu.ua/handle/123456789/5237> [in Ukrainian]
5. Denysiuk, Zh. Z. (2022). Vizualna komunikatsiia yak fenomen masovoi kultury [Visual communication as a phenomenon of mass culture]. *Visnyk Natsionalnoi akademii kerivnykh kadriv kultury i mystetstv*, 2, 9–14. <http://elib.nakkkim.edu.ua/handle/123456789/4302> [in Ukrainian]
6. Slitiuk, O. O., Lunko, A. D., Skliarenko, V. O., & Lavrusenko, S. P. (2025). Adaptatsiia mifolohichnykh obraziv ukrainskoho folkloru v kompozytsii tvoriv mystetstva ta dyzainu v konteksti istorychnoho rozvytku [Adaptation of mythological images of Ukrainian folklore in the composition of works of art and design in the context of historical development]. *Teoriia ta praktyka dyzainu. Serii: Kultura i mystetstvo*, 2(36), 398–405. <https://doi.org/10.32782/2415-8151.2025.36.39> [in Ukrainian]

7. Taran, Ya. V. (2007). Obraz drakona v mifolohichnomu prostori skhidnykh sloviaan [The image of the dragon in the mythological space of the Eastern Slavs]. *Magisterium. Kulturolohiia*, 26, 66–73. <https://ekmair.ukma.edu.ua/handle/123456789/14294> [in Ukrainian]
8. Chzhan, Homin. (2019). Tradytsii narodnoho tantsiu v Kytaiskii Narodnii Respublitsi [Traditions of folk dance in the People's Republic of China]. *Pedahohika formuvannia tvorchoi osobystosti u vyshchii i zahalnoosvitnii shkolakh*, 67, 82–86. <https://doi.org/10.32840/1992-5786.2019.67-1.17> [in Ukrainian]
9. Yan, Sisi. (2018). Mifopoetychna symbolika lotosa v khoreorafichnii kulturi Kytaiu [Mythopoetic symbolism of the lotus in the choreographic culture of China]. *Tantsiuvalni studii*, 2, 52–60. <https://doi.org/10.31866/2616-7646.2.2018.154388> [in Ukrainian]
10. The Metropolitan Museum of Art. (n.d.). East Asian cultural exchange in tiger and dragon paintings. <https://www.metmuseum.org/essays/east-asian-cultural-exchange-in-tiger-and-dragon-paintings> [in English]
11. The J. Paul Getty Museum. (n.d.). Medieval beasts. https://www.getty.edu/art/exhibitions/medieval_beasts/ [in English]
12. Tillery, L. (n.d.). Late medieval multimedia and devotion. Smarthistory. <https://smarthistory.org/reframing-art-history/late-medieval-multimedia-devotion/> [in English]
13. Tillery, L. (n.d.). Saint George and the Dragon, Storkyrkan Stockholm. Smarthistory. <https://smarthistory.org/st-george-dragon-storkyrkan-stockholm/> [in English].

Дата першого надходження статті до видання: 29.03.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 21.04.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 30.04.2026

Стаття поширюється на умовах ліцензії відкритого доступу (CC BY 4.0)